

הצעת חוק יסוד: ישראל - מדינת העם היהודי

חברי הכנסת יריב לוין, אילת שקד ורוברט אילטוב הניחו על שולחן הכנסת את הצעת "חוק יסוד: ישראל- מדינת הלאום של העם היהודי".

שלמה פיוטרקובסקי

יו"ר סיעת הבית היהודי, ח"כ איילת שקד, יו"ר הקואליציה, ח"כ יריב לוין (ליכוד) וח"כ רוברט אילטוב (ישראל ביתנו), הניחו היום (שלישי) על שולחן הכנסת את הצעת חוק יסוד: ישראל- מדינת הלאום של העם היהודי.

היוזמים מציינים, כי הצעת החוק נולדה מן הצורך לאזן בין ערכי המדינה: יהודית ודמוקרטית, כפי שבאה לידי ביטוי ברוח העקרונות שבהכרזה על מדינת ישראל, ובעקרונות החירות הצדק והשלום שבאו לידי ביטוי בחזונו של נביאי ישראל.

לדבריהם, במגילת העצמאות צוין כי הצהרת בלפור משנת 1917 העניקה תוקף בינלאומי לקשר ההיסטורי שבין העם היהודי לבין ארץ ישראל, ולזכות העם היהודי להקים מחדש את ביתו הלאומי בארץ ישראל, וכי ברוח מגילת העצמאות נכתבה הצעת חוק זו.

היוזמים מדגישים, כי הצעת חוק זו שונה מהצעת החוק אותה הציע דיכטר בכנסת הקודמת. כך לדוגמה, סעיף השפה רשמית ירד מן ההצעה על מנת שלא לעורר מחלוקות לא רצויות.

תוספות נוספות אשר הוכנסו למתכונת הנוכחית של ההצעה הן, סעיף המציין [את הקשר המיוחד](#) בין העם היהודי לארץ ישראל, וכי מדינת ישראל אינה יכולה לקום בשום מקום חוץ מבארץ ישראל, וסעיף המדבר על מחויבות המדינה לכלל אזרחיה, בכל הנוגע לזכויות אזרחיות, גם אלו שאינם יהודים.

נוסף על מטרות העל של חוק זה, הוחלט לנסות ולהעניק לחוק זה מעמד זהה לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כאשר שני החוקים ישלימו האחד את השני בצורך לבסס את זהותה של מדינת ישראל הן כמדינה יהודית והן כמדינה דמוקרטית.

"גורמים מבית וגורמים מחוץ מנסים לפגוע באופייה של המדינה בשנים האחרונות, ולהופכה למדינת "כל אזרחיה". מדינת ישראל קמה כמדינת הלאום של העם היהודי, וככזו עליה להישאר. עלינו למנוע ולחסל את [הכרסום המתמשך](#) ביסודותיה היהודיים של המדינה", אמרה שקד.

טרם הגשת הצעה זו, התקיימו ניסיונות פשרה בקרב חברי הכנסת לוין ושקד עם חברת הכנסת רות קלדרון מסיעת יש עתיד, כל זאת על מנת להגיש חוק אחד מגובש על ידי שלוש הסיעות. "ניסינו להגיע להסכמות רחבות, ולצורך כך נעשה מאמץ גדול להגיע לנוסח מוסכם. לצערנו, לא עלה בידנו להגיע להסכמה חד משמעית בעניין, אך הנוסח הנוכחי בהחלט משקף קונצנזוס ישראלי רחב מאד וחשוב למהות אופייה של מדינת ישראל, אשר הושפע מהדו שיח הזה", אמר לוין.

קלדרון מצידה תגיש הצעת חוק שונה מההצעה אותה גיבשו לוין, שקד ואילטוב.

מדברי ההסבר לחוק עולה, כי "הצעת החוק מדגישה את הקשר המסורתי וההיסטורי בין העם היהודי לארץ ישראל, ואת הזכויות הלאומיות המוקנות לו, כפי שבאות לידי ביטוי במגילת העצמאות: בארץ ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית... מתוך קשר זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהיאחז במולדתם העתיקה...".